

Til

Klima- og Energi- og Forsyningsminister Dan Jørgensen,
med kopi til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget.

Erhvervsminister Simon Kollerup,
med kopi til Erhvervsudvalget.

Miljøminister Lea Wermelin,
med kopi til Miljø- og Fødevareudvalget.

Februar 2021

Lovgivningen forsinker nødvendige klimainvesteringer i Novafos-koncernen

Kære Dan Jørgensen, Simon Kollerup og Lea Wermelin

Som borgmestre i de 9 kommuner, der betjenes af vand- og spildevandsselskabet Novafos A/S, skal vi med denne henvendelse gøre ministrene opmærksomme på et presserende behov for at ændre i den nuværende økonomiske regulering af vandsektoren.

Reguleringen forhindrer, at vi kan gennemføre helt nødvendige og vigtige klimaindsatser for at imødegå de stigende udfordringer med oversvømmelser af kældre og arealer samt overløb af regnvandsopblandet spildevand til søer, vandløb og havmiljøet. Det er afgørende vigtigt, at vandselskaberne har mulighed for at finansiere de påkrævede klimainvesteringer både gennem nødvendige lånerammer (længden på lån) samt gennem takster, der kan finansiere investeringen. Det er desværre ikke tilfældet i dag.

Vi samlede i 2017 vore hidtidige 6 vand- og spildevandsselskaber i Novafos A/S for at effektivisere opgaveløsningen samt sikre tilstrækkelige og robuste kompetencer til at gennemføre betydelige investeringer i klimatilpasning af vore afløbssystemer.

Som et foreløbigt resultat af sammenlægningen har vi i årene fra 2017-2020 effektiviseret driften – målt på de påvirkelige driftsomkostninger – med 18 % samtidig med, at vi har gennemført betydelige investeringer. Alene i 2020 er der investeret 860 mio. kr. i klimarigtige og bæredygtige løsninger.

Vi ønsker fortsat at påtage os den helt nødvendige opgave med at klimasikre vores afløbssystemer, så oversvømmelser og overløb kan minimeres – både af hensyn til miljøet og af hensyn til de konkret berørte borgere. Vi har på baggrund af adskillige udmeldinger fra regeringen forstået, at der også fra centralt hold er både et ønske og en forventning herom. Så meget desto mere er det uforståeligt – og uholdbart – at den nuværende lovgivning forhindrer os i at foretage de klimainvesteringer, der er påkrævet.

Klimainvesteringer pålægges umulige effektiviseringskrav

Når et vand- og spildevandsselskab investerer i klimaindsatser, udsættes anlægsinvesteringen efter de nuværende regler for et effektiviseringskrav – alene begrundet i foretagelsen af anlægsinvesteringen.

Selskabet gives med de nuværende regler kun mulighed for, over taksten, at opkræve en andel af investeringen.

Oprævningsretten beregnes på grundlag af den årlige afskrivning i anlæggets levetid. Det er imidlertid ikke den fulde afskrivning, der kan opkræves, men kun en mindre del, idet der løbende foretages fradrag for effektivisering. Det betyder, at selskabet over investeringens levetid kun kan opkræve i størrelsesordenen 70 % af den foretagne anlægsinvestering til klimatilpasning.

Det siger sig selv, at det ikke er muligt at effektivisere, blot fordi der er gennemført en anlægsinvestering.

Da der således ikke er omkostningsdækning for klimainvesteringen, kommer selskabet i en økonomisk situation, hvor det ikke kan allokere de nødvendige midler til driften af selskabet, herunder både den løbende drift og vedligeholdelsen af ledningsnettet. Alternativt må selskabet opbygge et akkumulerende underskud, der dermed løbende udhuler egenkapitalen.

Som et konkret eksempel kan nævnes et af vore spildevandsselskaber, der står foran klimainvesteringer i separatkløkering på 7 mia. kr. over de næste 25 år. På grund af effektiviseringskrav til anlægsinvesteringerne kan selskabet kun forvente at opkræve 4,9 mia. kr. af investeringen på 7 mia. kr., og vil således få et underskud på 2,1 mia. kr.

Til illustration af problematikken vedlægges en nærmere beskrivelse af 2 konkrete eksempler fra vand- og spildevandsselskaberne i Novafos A/S.

Det er meget utilfredsstillende, at de nuværende regler i stedet for at understøtte kommuners og vandselskabers muligheder for at investere i klimatilpasning, udgør et kraftigt økonomisk incitament til at undlade at gøre dette.

Likviditetsklemme ved klimainvesteringer

Spildevandsselskaberne kommer desuden i en likviditetsklemme ved alle anlægsinvesteringer i klimatilpasning, der har en levetid på op til 75 år. Det skyldes, at vand- og spildevandsselskaberne maksimalt kan optage lån, der afdrages over 40 år, mens oprævningsretten over taksterne sker over op til 75 år.

Det medfører, at der på et tidspunkt ikke er tilstrækkelig likviditet til at betale ydelser på lånene. Når denne situation opstår, kan vand- og spildevandsselskaberne årligt ansøge

Forsyningssekretariatet om et supplerende tillæg til de økonomiske rammer. Hvis tillægget ikke gives, går selskaberne konkurs.

Vandselskabernes levedygtighed afgøres altså årligt af Forsyningssekretariatet. Det er selvsagt helt uholdbart, når selskaberne skal træffe beslutning om at igangsætte klimaprojekter, der indebærer langsigtede investeringer til flere milliarder.

Vi vil meget gerne påtage os opgaven med at gennemføre den nødvendige klimatilpasning. Men lovgivningen forhindrer, at vi kan gennemføre investeringerne i det omfang og tempo, der er behov for.

Vi har forstået, at regeringen og forligskredsen i løbet af indeværende år vil drøfte effektiviseringskravet i forbindelse med et kommende lovforslag om vandsektorens økonomiske regulering.

Vi appellerer kraftigt til, at de nuværende regler ændres, således at det via lovgivningen sikres, at vand- og spildevandsselskaber kan have sikkerhed for finansieringen gennem længerevarende lån og over taksterne kan opkræve den fulde afskrivning af den reelle anlægsinvestering.

Vi skal samtidig meget opfordre ministrene til, at en sådan ændring sker med hurtig ikrafttrædelse, således at vores kommuner og vandselskaber får mulighed for at gennemføre den presserende klimatilpasning og minimere oversvømmelser og overløb til vandområder. Vi står klar med planlægningen af de nødvendige klimainvesteringer – men mangler lovgrundlaget for at kunne gennemføre dem.

Med venlig hilsen

Karsten Längerich
Borgmester
Allerød Kommune

Jesper Würtzen
Borgmester
Ballerup Kommune

Karsten Søndergaard
Borgmester
Egedal Kommune

John Schmidt Andersen
Borgmester
Frederikssund Kommune

Ole Bondo Christensen
Borgmester
Furesø Kommune

Hans Toft
Borgmester
Gentofte Kommune

Trine Græse
Borgmester
Gladsaxe Kommune

Morten Slotved
Borgmester
Hørsholm Kommune

Jens Ive
Borgmester
Rudersdal Kommune

Eksempel 1 – Novafos Spildevand Gentofte A/S

Novafos Spildevand Gentofte A/S skal over de næste 25 år investere 7 mia. kr. i klimatilpasning. På grund af effektiviseringskrav til investeringerne kan selskabet kun forvente at opkræve 4,9 mia. kr., og vil således alt andet lige få et underskud på 2,1 mia. kr.

Forudsætninger for beregning (inkl. individuelt effektiviseringskrav)

Beregningerne i eksemplet er udført med udgangspunkt i generelle effektiviseringskrav til drifts- og anlægsomkostninger på hhv. 2% og 2,84%, et individuelt effektiviseringskrav på 0,32% og en inflationsfaktor på 1,97%. Effektiviseringskravene og inflationskorrektionerne til selskabet antages at forblive på det nuværende niveau de næste 60 år. Klimainvesteringerne forventes gennemført over 25 år. Hvert projekt har en antaget levetid på 60 år og antages at hvile i sig selv, hvilket vil sige, at projekterne bortfalder efter endt levetid.

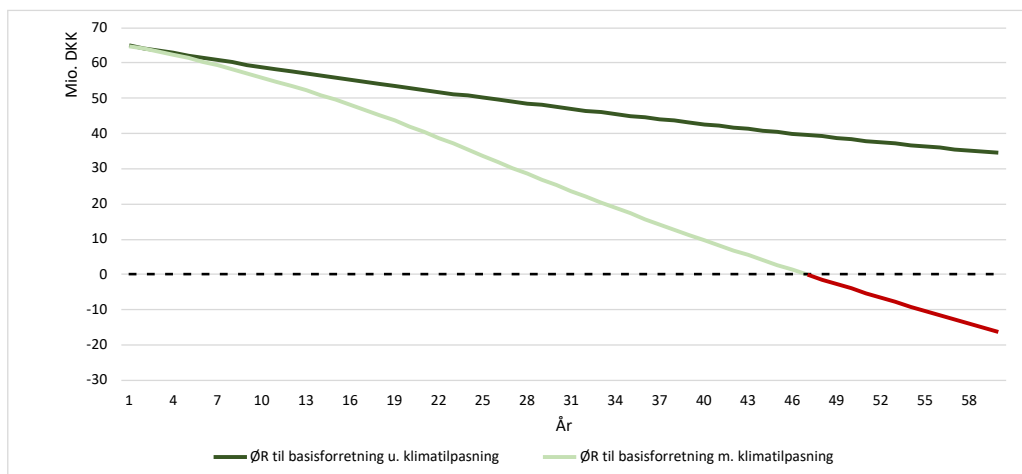
Selskabsøkonomiske konsekvenser

Effektiviseringskravene, der stilles til klimainvesteringernes afskrivninger, akkumuleres over tid. Derfor gælder det, at differencen mellem omkostning og opkrævningsret vokser med anlægsprojekternes størrelse (både anlægssum og levetid).

Den årlige anlægssum er 280 mio. kr. ($7 \text{ mia. kr.} / 25 \text{ år} = 280 \text{ mio. kr.}$), da der investeres over 25 år, hvoraf den årlige afskrivning fastlægges til 4,67 mio. kr. ($280 \text{ mio. kr.} / 60 \text{ år} = 4,67 \text{ mio. kr.}$). Underskuddet fra investeringsaktiviteten vokser løbende med projekternes aktivering, og selskabet har ved aktiveringen af det sidste projekt i år 25 på grund af det akkumulerende effektiviseringskrav kun mulighed for at opkræve 100 mio. kr., mens omkostningen er 117 mio. kr. ($4,67 \text{ mio. kr.} \times 25 \text{ år}$). I år 60 vil opkrævningsretten været faldet til 66 mio. kr.

Grundet de akkumulerende effektiviseringskrav må Novafos Spildevand Gentofte A/S derfor kun forvente at kunne opkræve 4,9 mia. kr. over investeringernes levetid, mens den afholdte omkostning altså er syv mia. kr. Selskabet får altså ikke dækket omkostningerne til investeringerne, men må alt andet lige forvente et underskud på 2,1 mia. kr.

Uanset hvor effektivt der investeres i klimatilpasningen, kan Novafos Spildevand Gentofte A/S, baseret på de gældende regler for økonomisk regulering i vandsektoren, forvente et underskud fra investeringsaktiviteten, der vokser over tid. Investeringsunderskuddet kan selskabet ikke undgå, da effektiviseringskravene stilles til omkostninger, der defineres ved projekternes aktivering. Derfor vil effektiviseringskravene til afskrivningerne udhule selskabets indtægtsramme, hvilket betyder, at selskabet må finansiere underskuddet på klimainvesteringerne med midler fra basisforretningen. Konsekvensen af udhulingen er illustreret nedenfor, hvor udviklingen i selskabets indtægtsramme til basisforretningen er vist med og uden klimatilpasning. Selskabet har ikke en separat ramme til basisforretningen, men for at anskueliggøre problemstillingen, viser nedenstående figur, hvor mange penge selskabet har til den eksisterende forretning med og uden klimatilpasning.

Hvis selskabet gennemfører de planlagte investeringer i klimatilpasning, må det forventes, at selskabet allerede efter 25 år skal effektivisere den eksisterende forretning med det dobbelte af, hvad der havde været tilfældet, hvis selskabet ikke gennemfører klimatilpasningsprojekterne. Selskabets indtægtsramme med klimatilpasning skæres efter 25 år ned til 34 mio. kr., mod 50 mio. kr. uden klimatilpasning. Efter 47 år vil indtægtsrammen gå i minus, mod en indtægtsramme på ca. 41 mio. kr., hvis der ikke investeres i klimatilpasning. Den ekstra effektivisering af indtægtsrammen giver som følge her af Novafos Spildevand Gentofte A/S et kraftigt økonomisk incitament til at undlade at investere i klimatilpasning, da omkostningsdækning ikke er mulig selv under antagelse af massive ekstra effektiviseringer.

Eksempel 2 – Novafos Spildevand Rudersdal A/S

Novafos Spildevand Rudersdal A/S skal over de næste 25 år investere 7 mia. kr. i klimatilpasning. På grund af effektiviseringskrav til investeringerne kan selskabet kun forvente at opkræve 5,4 mia. kr., og vil således alt andet lige få et underskud på 1,6 mia. kr.

Forudsætninger for beregning (ekskl. individuelt effektiviseringskrav)

Beregningerne i eksemplet er udført på baggrund af generelle effektiviseringskrav til drifts- og anlægsomkostninger på hhv. 2% og 2,84%, et individuelt krav på 0% og en inflationsfaktor på 1,97%, hvilket svarer til det aktuelle niveau for selskabet i 2020. Det antages, at effektiviseringskravene og inflationskorrektionen til selskabet forbliver på det nuværende niveau de næste 60 år. Klimatilpasningen forventes gennemført i løbet af 20-30 år, hvorfor det antages at projekterne gennemføres over 25 år. Hvert projekt har en antaget levetid på 60 år og reinvesteringerne antages at hvile i sig selv, hvilket vil sige, at projekterne som en simplificering er antaget at bortfalde efter endt levetid.

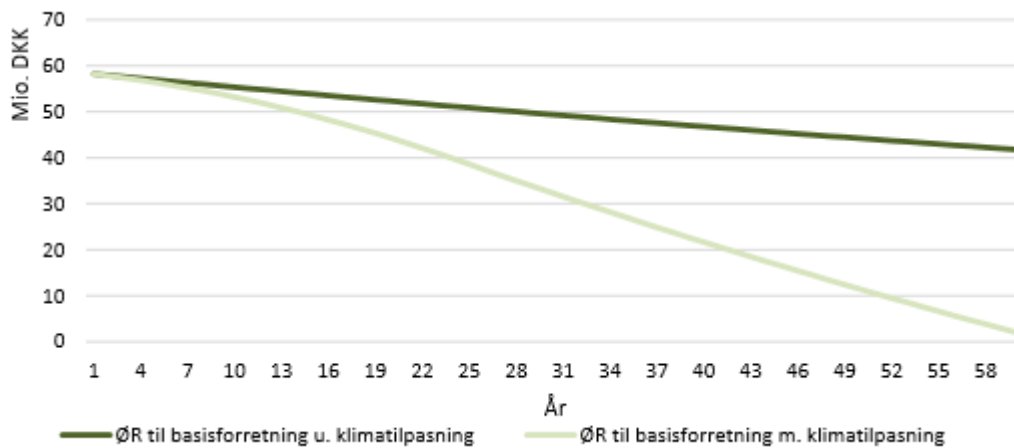
Selskabsøkonomiske konsekvenser

Effektiviseringskravene, til de årlige afskrivninger fra selskabets klimaprojekter, akkumuleres over tid. Derfor øges differencen mellem omkostning og opkrævningsret, jo større anlægsprojekternes er (både levetid og anlægssum).

Den årlige anlægssum udgør 280 mio. kr. ($7 \text{ mia. kr.} / 25 \text{ år} = 280 \text{ mio. kr.}$), fordi selskabet investerer over 25 år, hvoraf den årlige afskrivning fastlægges til 4,7 mio. kr. ($280 \text{ mio. kr.} / 60 \text{ år} = 4,7 \text{ mio. kr.}$). Underskuddet fra investeringsaktiviteten vokser løbende med projekternes aktivering. Selskabet kan derfor ved det sidste projekts aktivering i år 25, kun opkræve 104 mio. kr., ud af den samlede omkostning på 117 mio. kr. I år 60 vil opkrævningsretten, grundet effektiviseringskravene til omkostningen, være faldet til 77 mio. kr.

Da effektiviseringskravene akkumuleres over tid, må Novafos Spildevand Rudersdal A/S derfor kun forvente, at kunne opkræve 5,4 mia. kr. over klimainvesteringernes levetid, mens den afholdte omkostning altså er syv mia. kr. Selskabet får altså ikke omkostningsdækning og står derfor alt andet lige med et markant underskud som følge af aktiviteten.

Baseret på de gældende regler for den økonomiske regulering af vandsektoren, kan Novafos Spildevand Rudersdal A/S derfor forvente et årligt underskud fra investeringsaktiviteten, der vokser over tid. Selskabet kan ikke undgå underskuddet, fordi effektiviseringskravene er vedvarende og stilles til omkostninger, der defineres allerede ved klimaprojekternes aktivering. Underskuddet må derfor finansieres med midler fra basisforretningen og effektiviseringskravene til anlægsomkostningerne udhuler derfor selskabets indtægtsramme. Konsekvenserne af udhulingen er vist i nedenstående figur, hvor udviklingen i selskabets indtægtsramme er vist med og uden klimatilpasning. Selskabet har ikke en separat ramme til basisforretningen, men for at anskueliggøre problemstillingen, viser nedenstående figur, hvor mange penge selskabet har til den eksisterende forretning med og uden klimatilpasning.

Hvis de planlagte klimatilpasningsprojekter gennemføres, vil selskabet, over de næste 60 år, skulle effektivisere den eksisterende forretning mere end det dobbelte af, hvad der havde været tilfældet, hvis Novafos Spildevand Rudersdal A/S ikke investerede i klimatilpasning. Indtægtsrammen med klimatilpasning skæres efter 25 år ned til 38,5 mio. kr., mod 50 mio. kr. hvis der ikke investeres i klimatilpasning. Efter 60 år er rammen stort set udhulet ved gennemførelse af klimatilpasning, mens der uden klimatilpasning er ca. 42 mio. kr. i indtægtsrammen. Selskabets situation giver altså et billede af, hvordan akkumulerende effektiviseringskrav til klimainvesteringer over tid udhuler indtægtsrammen for et selskab, der ikke stilles et individuelt effektiviseringskrav. Den ekstra effektivisering af indtægtsrammen giver som følge her af Novafos Spildevand Rudersdal A/S et væsentligt økonomisk incitament til, at undlade at investere i klimatilpasning.

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er blevet underskrevet ved hjælp af IntraNote Signing.
Underskrivernes identitet er blevet registreret, og underskriverne står opført nedenfor.

Med min underskrift bekræfter jeg indhold og datoer i dette dokument

Jens Bo Ive

PID: 9208-2002-2-660413203573

Dato: 2021-02-24 10:16 (UTC)

NEM ID

Morten Slotved

PID: 9208-2002-2-906325837559

Dato: 2021-02-23 09:52 (UTC)

NEM ID

Trine Græse

PID: 9208-2002-2-359611503732

Dato: 2021-02-25 09:23 (UTC)

NEM ID

Hans Toft

PID: 9208-2002-2-291061813432

Dato: 2021-02-23 09:41 (UTC)

NEM ID

Ole Bondo Christensen

PID: 9208-2002-2-521625699425

Dato: 2021-02-24 06:53 (UTC)

NEM ID

John Schmidt Andersen

PID: 9208-2002-2-288862725765

Dato: 2021-02-25 14:31 (UTC)

NEM ID

Karsten Søndergaard Nielsen

PID: 9208-2002-2-094730652750

Dato: 2021-02-23 12:40 (UTC)

NEM ID

Jesper Würtzen (jew)

PID: 1268917326050

Dato: 2021-02-23 09:19 (UTC)

NEM ID

Karsten Längerich

PID: 9208-2002-2-424641849724

Dato: 2021-02-23 13:36 (UTC)

NEM ID